

Sygn. akt IV P 484/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17/04/2014 r.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Marek Cechowski</i>
Ławnicy:	E. A. J. C. (1)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Małgorzata Sówka

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2014 r. na rozprawie

sprawy z powództwa B. W. (1)

przeciwko Zespołowi (...)w B.

o oświadczenie woli o powierzenie stanowiska dyrektora

Orzeka:

1. Zobowiązuje pozwany Zespół (...)w B. do złożenia powódce B. W. (1) w terminie dziesięciu dni od uprawomocnienia się orzeczenia, oświadczenia woli o powierzeniu stanowiska dyrektora na okres pięciu lat szkolnych począwszy od dnia 4 maja 2013 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r.;
2. Umarza postępowanie w pozostałym zakresie;
3. Znosi między stronami koszty postępowania.

Sygn. akt IV P 484/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 października 2012 r. B. W. (1) wniosła o dopuszczenie jej do pracy na stanowisku dyrektora Zespołu (...)w B., po uprzednim powierzeniu jej tego stanowiska oraz zasądzenie od Zespołu (...)w B. na jej rzecz kwoty 1.243,60 zł za każdy kolejny miesiąc, począwszy od września 2012 r. z tytułu dodatku funkcyjnego związanego z pełnieniem funkcji dyrektora, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka wyjaśniła, iż wygrała konkurs na stanowisko dyrektora (...) w B. przeprowadzony w dniu 4 lipca 2012 r. Następnie zarządzeniem burmistrza Gminy B. konkurs został unieważniony, wobec pism J. C. o unieważnienie konkursu i zaprzestanie naruszeń. W treści pism J. C. wskazała szereg nieprawidłowości jakie rzekomo miały miejsce podczas konkursu. Ostatecznie konkurs unieważniono z uwagi na nieprecyzyjne ogłoszenie o

konkursie oraz brak obiektywizmu członka komisji konkursowej reprezentującej (...). B. W. wskazała, iż przyczyny unieważnienia konkursu są bezpodstawne i nie mają potwierdzenia w stanie faktycznym sprawy. Powódka podkreśliła, iż zarządzenia o unieważnieniu konkursu i przekazaniu obowiązków dyrektora J. C. zostały przez Wojewodę (...) unieważnione oraz wstrzymano ich wykonanie, wobec czego pismem z dnia 9 października 2012 r. zwróciła się do burmistrza Gminy B. o powierzenie jej stanowiska dyrektora (...) w B.. Nie otrzymała odpowiedzi na swój wniosek.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Stwierdzono, iż powództwo jest nieuzasadnione w niniejszej sprawie, a argumentacja popierająca tę tezę została zawarta w pismach Gminy B. złożonych w sprawie o sygn. akt II SA/ Wa 2110/12 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W..

Pismem z dnia 15 stycznia 2014 r. B. W. zmodyfikowała swoje powództwo w ten sposób, iż wniosła o nakazanie pozwanemu złożenia oświadczenia woli, którego treścią jest powierzenie powódce stanowiska dyrektora (...) w B., w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku, na okres pięciu lat szkolnych licząc od dnia powierzenia stanowiska; a także o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty po 1.243,60 zł miesięcznie począwszy od września 2012 r. do dnia powierzenia stanowiska dyrektora (...) w B., tytułem należnego dodatku funkcyjnego związanego z pełnieniem funkcji dyrektora.

Następnie w dniu 4 marca 2014 r. ograniczyła swoje żądanie jedynie do zobowiązania pozwanego do złożenia oświadczenia woli treści wskazanej w piśmie z dnia 15 stycznia 2014 r.

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2014 r. pełnomocnik profesjonalny powódki ponownie zmodyfikował wniesione przez nią powództwo w ten sposób, iż wniósł o nakazanie pozwanemu (...) w B. złożenia oświadczenia woli następującej treści: (...) w B. z dniem 4 maja 2013 r. powierza B. W. (1) stanowisko dyrektora (...) w B. na okres 5 lat od dnia powierzenia stanowiska, jednocześnie wnosząc ażeby Sąd nakazał złożenie tego oświadczenia woli w terminie 10 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku. W pozostałym zakresie powództwo zostało cofnięte za zgodą strony przeciwnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. W. (1) była zatrudniona w Zespole (...) w B. na podstawie aktu mianowania z dnia 26 sierpnia 1988 r. na stanowisku nauczyciela. W dniu 30 lipca 2004 r. uzyskała stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Powódka w okresie od dnia 17 marca 2008 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r. pełniła funkcję dyrektora (...) w B..

(**dowód:** z akt osobowych pracownika dołączonych do akt sprawy: akt mianowania z dnia 26.08.1988 r. – k. 23, zarządzenie Burmistrza Gminy B. nr (...) z dnia 17 marca 2008 r. – k. 110)

W dniu 4 lipca 2012 r. przeprowadzony został konkurs na stanowisko dyrektora (...) w B.. Kandydatkami na to stanowisko były B. W. (1) i J. C. (3). Konkurs wygrała powódka.

(**dowód:** okoliczności bezsporne niekwestionowane przez strony)

Zarządzeniem Nr (...) z dnia 9 sierpnia 2012 r. Burmistrz Gminy B. unieważnił konkurs na stanowisko dyrektora (...) w B. z dnia 4 lipca 2012 r. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano jako przyczynę unieważnienia konkursu: nieprecyzyjne ogłoszenie konkursu, poprzez nie wskazanie wprost w ogłoszeniu treści zapisu § 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2009 r. w sprawie wymagań, jakimi powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach szkół publicznych i rodzajach szkół publicznych placówek w brzmieniu: „stanowisko dyrektora zespołu publicznych szkół lub placówek może zajmować stanowiska nauczyciela w szkole lub placówce wchodzącej w skład zespołu, w której wymagania dotyczące kwalifikacji nauczycieli są najwyższe oraz spełnia wymagania określone w § 1 pkt 2 – 9” ww. rozporządzenia. Jako kolejną przesłankę warunkującą unieważnienie konkursu wskazano: brak obiektywizmu członka komisji konkursowej

reprezentującej (...), a będącej jednocześnie pracownikiem Zespołu (...)w B., zatrudnionym na stanowisku woźnej i bezpośrednio podległym kandydatce na dyrektora B. W. (1).

(**dowód:** zarządzenie nr (...) z dnia 9.08.2012 r. – k. 13, uzasadnienie zarządzenie – k. 14, pismo Burmistrza Gminy B. skierowane do powódki z dnia 10.08.2012 r. – k. 11 – 12)

B. W. (1) pismem w dniu 16 sierpnia 2012 r. zwróciła się do Burmistrza Gminy B. z wnioskiem o stwierdzenie nieważności zarządzenia nr (...) z dnia 9 sierpnia 2012 r. z uwagi na jego wydanie z istotnym naruszeniem prawa. Burmistrz w piśmie z dnia 31 sierpnia 2012 r. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

(**dowód:** wniosek powódki z dnia 16.08.2012 r. – k. 16 – 22, pismo Burmistrza Gminy B. z dnia 31.08.2012 r. – k. 23.)

W dniu 16 sierpnia 2012 r. powódka wniosła skargę do Przewodniczącego Rady Gminy B. na bezprawne postępowanie burmistrza w sprawie powołania dyrektora (...) w B.. Rada Gminy B. uchwałą z dnia 29 sierpnia 2012 r. uznała skargę B. W. za uzasadnioną.

(**dowód:** skarga powódki z dnia 16.08.2012 r. – k. 24 – 29, pismo przewodniczącego Rady Gminy z dnia 31.08.2012 r. – k. 30, uzasadnienie do uchwały Nr (...)z dnia 29.08.2012 r. – k. 31)

Następnie B. W. wnioskiem z dnia 16 sierpnia 2012 r. skierowanym do Wojewody (...), wniosła o stwierdzenie nieważności zarządzenia Burmistrza Gminy B. nr (...) z dnia 9 sierpnia 2012 r. Wojewoda (...) rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 1 października 2012 r. stwierdził nieważność owego zarządzenia oraz zarządzenia z dnia 31 sierpnia 2012 r. nr (...) w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków dyrektora (...) w B. oraz udzielenia pełnomocnictwa pełniącej obowiązki dyrektora (...) w B. z uwagi na wydanie ich bez podstawy prawnej.

(**dowód:** pismo Wojewody (...) – k. 39, rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody (...) – k. 40 – 43)

W dniu 23 stycznia 2013 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w sprawie o sygn. akt II SA/Wa (...) oddalił skargę Gminy B. na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody (...) w przedmiocie stwierdzenia nieważności zarządzeń Burmistrza Gminy B.. WSA stwierdził, iż przyczyny unieważnienia konkursu na stanowisko dyrektora (...) w B. wskazane przez Burmistrza Gminy B. były bezzasadne.

(**dowód:** wyrok WSA z dnia 23.01.2013 sygn. akt II SA/Wa (...)– k. 71 – 77)

Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie o sygn. akt I OSK (...)w dniu 18 lipca 2013 r. oddalił skargę kasacyjną wniesioną przez Gminę B. na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody (...) z dnia 1 października 2012 r. stwierdzając, iż podniesione w skardze zarzuty okazały się nie zasadne. W związku z tym rozstrzygnięciem B. W. zwróciła się do Burmistrza Gminy B. o niezwłoczne powierzenie jej stanowiska dyrektora (...) w B.. Burmistrz w odpowiedzi stwierdził, iż dopiero prawomocny wyrok sądu pracy zakończy spór między stronami w przedmiotowej sprawie.

(**dowód:** wyrok NSA w sprawie o sygn. akt I OSK (...)z dnia 18.07.2013 r. – k. 92 – 99, pismo B. W. z dnia 23.07.2013 r. – k. 100, pismo Burmistrza Gminy B. z dnia 21.08.2013 r. – k. 101)

Sąd zważył, co następuje:

Powierzenie wykonywania obowiązków dyrektora szkoły poprzedzone jest koniecznością przeprowadzenia przez organ prowadzący szkołę konkursu, w toku którego spośród zgłoszonych kandydatów, w głosowaniu niejawnym wybrana zostanie osoba mająca sprawować obowiązki dyrektora.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty określa sposób zarządzania placówkami oświatowymi jakimi są szkoły publiczne, poprzez obowiązek wyboru dyrektora w drodze konkursu. Zgodnie z art. 36a powołanej ustawy, kandydatowi nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora. Konkurs przeprowadza komisja, składająca się z trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę; dwóch przedstawicieli organu sprawującego nadzór

pedagogiczny; po jednym przedstawicielu: rady pedagogicznej, rady rodziców i zakładowych organizacji związkowych, przy czym przedstawiciel związku zawodowego nie może być zatrudniony w szkole lub placówce, której konkurs dotyczy. Ograniczenie dotyczące zatrudnienia w placówce, której dotyczy konkurs, odnosi się jedynie do członka komisji reprezentującego zakładową organizację związkową.

W niniejszej sprawie konkurs wyłaniający dyrektora odbył się 4 lipca 2012 r., w toku którego dyrektorem została wybrana powódka. Przeprowadzony konkurs został jednak zarządzeniem z dnia 9 sierpnia 2012 r. unieważniony, z powodu zarzutów jakie w pismach z dnia 10 lipca 2012 r. sformułowała kontrkandydatka powódki na stanowisko dyrektora. Zarzuciła ona nieprawidłowości w treści ogłoszenia o konkursie, a także brak obiektywizmu jednego z członków komisji będącego przedstawicielem rady rodziców, ze względu na jej zatrudnienie w szkole publicznej, w której do tej pory powódka sprawowała funkcję dyrektora. Sporne zarządzenie, a także zarządzenie powierzające kontrkandydatce powódki, będącej jednocześnie wicedyrektorem danej szkoły, sprawowanie funkcji dyrektora zostało uznane za nieważne przez Wojewodę (...) w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego. Burmistrz złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego od tego rozstrzygnięcia, jednakże została ona oddalona przez Sąd jako nieuzasadniona. Skarga od wskazanego orzeczenia do Naczelnego Sądu Administracyjnego również zakończyła się oddaleniem skargi. W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych i sądowych utrzymano w mocy decyzję wojewody uznającą za nieważne sporne zarządzenia burmistrza. Oznacza to, iż pod względem podstawy prawnej wynikającej z prawa administracyjnego, wybór powódki na dyrektora w drodze konkursu był ważny.

W przedmiotowej sprawie należy ustalić zakres orzekania sądu pracy, biorąc pod uwagę, iż proces wyboru kandydata na stanowisko dyrektora ma dwójaki charakter. Pewien jego etap podlega kognicji sądowo – administracyjnej, a kolejny stanowi sprawę należącą do właściwości sądów pracy. Na tle ugruntowanych poglądów doktryny i orzecznictwa można stwierdzić, iż etap konkursu poprzedzający sam akt powierzenia kandydatowi stanowiska dyrektora szkoły stanowi przedmiot postępowania sądowo – administracyjnego. Wobec tego nie może być wątpliwości, iż zarządzenie wójta/burmistrza/prezydenta miasta odnośnie unieważnienia postępowania konkursowego, należy do zakresu aktów zaskarżalnych w drodze postępowania administracyjnego a następnie przed sądami administracyjnymi (zob. wyrok NSA z 5 sierpnia 2010 r., I OSK 41/10, LEX nr 737502; wyrok SN z 6 grudnia 2005 r., III PK 96/05, LEX nr 201253).

Sam akt powierzenia nauczycielowi stanowiska dyrektora szkoły wywołuje doniosłe skutki w zakresie prawa pracy, gdyż modyfikuje dotychczasowy stosunek pracy jaki łączył nauczyciela ze szkołą. Nie można jednak uznać, iż na tym etapie następuje zupełna odrębność postępowań administracyjnego i prawa pracy.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 lutego 2013 r. (I OSK (...), LEX nr 1356992) stwierdził, że nie można przyjąć, iż akt powierzenia stanowiska dyrektora szkoły należy wyłącznie do czynności ze sfery prawa pracy, a w sprawach tego rodzaju właściwy jest wyłącznie sąd powszechny. W tego typu sprawach mamy do czynienia z aktem o podwójnym charakterze, wywołującym skutki zarówno w sferze prawa pracy, jak również w sferze publicznoprawnej. Podwójny charakter tego aktu i wywoływanie przez niego dodatkowo skutków regulowanych prawem pracy nie oznacza, że przestaje być przez to aktem z zakresu administracji publicznej.

Zgodnie z powyższym, zaskarżone zarządzenie lub uchwała podlega kontroli organów nadzoru i kontroli sądów administracyjnych, zupełnie niezależnie od ewentualnej ochrony jaką kandydatowi na stanowisko dyrektora zapewniają regulacje prawa pracy w związku ze stosunkiem pracy jaki łączy go ze szkołą. Trzeba podkreślić, iż administracyjna kontrola aktów administracyjnych wydawanych przez organ kierujący szkołą ogranicza się do kontroli jego legalności pod względem zgodności z normami publicznoprawnymi w zakresie przyczyn uzasadniających powzięcie danego rozstrzygnięcia. To właśnie zakres i cel orzekania o zasadności wydanych rozstrzygnięć administracyjnych powoduje, iż uzasadnione jest istnienie niejakiego podziału, co do kognicji sądów administracyjnych i sądów pracy. Uznanie danego zarządzenia lub uchwały organów administracyjnych za zgodne lub niezgodne z prawem nie odnosi się bezpośrednio do sytuacji kandydata na dyrektora szkoły jako pracownika, co jednak nie oznacza, iż w żaden sposób nie wpływa na taki stosunek pracy. Podstawa jego nawiązania istniejąca

w prawie administracyjnym jest czynnikiem koniecznym do legalnego objęcia stanowiska kierowniczego w placówce oświatowej, czyli stanowiska dyrektora.

Podzielając powyższe poglądy, należy podkreślić, iż zarządzenie o unieważnieniu konkursu na stanowisko dyrektora (...) w B., będące bezpośrednio przedmiotem nadzoru Wojewody, wywołuje także personalne skutki względem uprawnień pracowniczych nauczyciela, któremu nie powierzono z tego powodu stanowiska dyrektora. Dokonane więc w ramach procedury administracyjnej rozstrzygnięcia, mogą uniemożliwić prawidłowe korzystanie pracownika – nauczyciela ze swoich praw. Jednakże ani przepisy ustawy o systemie oświaty, ani tym bardziej ustawy Karta Nauczyciela nie normują uprawnień oraz roszczeń przysługujących nauczycielowi w razie odwołania go ze stanowiska dyrektora, niedopuszczenia go do pracy na tym stanowisku, czy ten odmowy powierzenia mu tego stanowiska. Z tego powodu uzasadnione jest posiłkowe stosowanie w zakresie nieobjętym regulacją powołanych ustaw, odpowiednio przepisów prawa pracy o uprawnieniach pracownika z tytułu nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 13 marca 2014 r., I PK 219/13).

Podkreślenia wymaga, iż obowiązek ustawowy (art. 36a ustawy o systemie oświaty) powierzenia kandydatowi stanowiska dyrektora jest niekwestionowany. Odmowa wykonania tego obowiązku przez organ prowadzący placówkę oświatową rodzi po stronie pracownika roszczenie o powierzenie mu tej funkcji. Stąd też nie może być wątpliwości, iż roszczenie o powierzenie kandydatowi wyłonionemu w drodze konkursu stanowiska dyrektora szkoły podlega rozpoznaniu przez sądy pracy, gdyż takiej jurysdykcji nie mają już sądy administracyjne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2009 r., I PK 212/08, LEX nr 653429; M. Pilich, Komentarz do art. 36a ustawy o systemie oświaty, LEX 2013).

Uznając, powyższe poglądy za uzasadnione należy wskazać, na konieczność ustalenia zakresu skuteczności rozstrzygnięć uzyskanych w toku postępowania administracyjnego w odniesieniu do sprawy prowadzonej przez sąd powszechny.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 kwietnia 2009 r. (I PK 212/08, LEX nr 653429) wskazał, iż Sąd związany jest ostatecznymi decyzjami administracyjnymi o charakterze konstytutywnym, a także deklaratoryjnym wydanymi w sprawie administracyjnej. Dodatkowo wskazał także, iż Sąd cywilny posiada kompetencję do samodzielnego rozstrzygnięcia w konkretnej sprawie i dla jej potrzeb, także o skuteczności określonego aktu administracyjnego w sferze stosunków cywilnoprawnych (tak też SN w wyroku z 6.12.2005r., III PK 96/05).

Wobec powyższego należy podkreślić, iż sporne zarządzenie Burmistrza nr (...) z dnia 9 sierpnia 2012 r. unieważniające przeprowadzony konkurs na stanowisko dyrektora zostało skontrolowane pod względem jego legalności. W ramach nadzorczego rozstrzygnięcia wojewody wyeliminowano owo zarządzenie z obrotu prawnego. Wynik postępowania odwoławczego został potwierdzony także w postępowaniach przed sądami administracyjnymi, które to zgodnie oddaliły skargi wniesione na to rozstrzygnięcie przez Gminę B.. Należy podkreślić, iż w ramach administracyjnej kontroli instancyjnej wydanego zarządzenia konieczne było merytoryczne rozpatrywanie zasadności przyczyn wskazanych przez Burmistrza Gminy B. jako uzasadniających unieważnienie konkursu na dyrektora (...) w B., w odniesieniu do regulacji § 8 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 kwietnia 2010 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej. Wobec unieważnienia spornego zarządzenia ex tunc, z punktu widzenia procedury administracyjnej nie istnieją już przesłanki uniemożliwiające powierzenie B. W. stanowiska dyrektora. Pomimo to, fakt ten nie stanowi podstawy spełnienia przez organ prowadzący (...) w B. tego roszczenia, co może zostać osiągnięte jedynie w postępowaniu przed sądem powszechnym – sądem pracy.

Tutejszy Sąd ogranicza zatem postępowanie jedynie do ustalenia zasadności roszczenia powódki i rozpatruje zasadność przesłanek unieważnienia konkursu jedynie na potrzeby rozstrzygnięcia o jej roszczeniu. Trzeba jednak mieć na uwadze stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie (wyrok z dnia 3 września 2013 r., I OSK 968/13, LEX nr 1391722), który zważył, iż w niektórych sprawach z zakresu systemu oświaty źródłem zmian w

stosunkach pracowniczych jest nie wolna wola pracodawcy, ale akty z zakresu administracji publicznej, podlegające w pierwszej kolejności nadzorowi wojewody, a także podlegające zaskarżeniu do sądu administracyjnego. Takie czy inne rozstrzygnięcie sporu z zakresu prawa pracy, a więc w istocie sporu o wtórnych skutkach prawnych aktów administracyjnoprawnych podejmowanych przez organ prowadzący szkołę na podstawie art. 36a ust. 1 u.s.o., nie może niweczyć ani konwalidować wadliwie podjętych aktów z zakresu administracji publicznej.

Tutejszy Sąd w pełni podziela powołane stanowisko NSA. Sąd pracy dokonując rozstrzygnięć w zakresie stosunku pracy jaki łączy kandydata na stanowisko dyrektora ze szkołą, nie może ingerować w rozstrzygnięcia organów administracji publicznej oraz sądów administracyjnych. Sąd pracy dokonuje oceny stanu prawnego danej sprawy przy uwzględnieniu dokonanych w tym zakresie rozstrzygnięć sądów administracyjnych, nie może jednak dokonywać ich modyfikacji nawet przy ustaleniu, iż w obecnym stanie faktycznym taka modyfikacja byłaby uzasadniona.

Powyższe oznacza, iż nie można deprecjonować znaczenia rozstrzygnięć sądów administracyjnych. W przedmiotowym stanie faktycznym wobec unieważnienia zarządzenia Burmistrza Gminy B. nr (...) unieważniającego konkurs na stanowisko dyrektora (...) w B. uznać trzeba, iż konkurs oraz jego wyniki są ważne. Wobec tego nie było wakat na stanowisko dyrektora, gdyż winna je objąć powódka zgodnie z wynikami konkursu. Nie było zatem podstaw, by stanowisko to powierzyć innej osobie, pomijając tym samym prawomocne rozstrzygnięcia sądów administracyjnych. Pominięcie etapu konkursowego przy powierzaniu stanowiska dyrektora, jest sprzeczne ze ściśle określoną w ustawie o systemie oświaty procedurą obsadzania stanowiska dyrektora szkoły. Ustawodawca umożliwił organowi kierującemu powierzenie tego stanowiska bez przeprowadzenia procedury konkursowej, jedynie w określonych przypadkach. Oznacza to, iż nie jest możliwe dowolne wybieranie osoby na stanowisko dyrektora, w sytuacji gdy w wyniku przeprowadzenia ważnego konkursu został już wyłoniony kandydat na to stanowisko.

W niniejszej sprawie Sąd nie bada zatem zasadności rozstrzygnięć dokonanych przez sądy administracyjne, gdyż nie posiada takich kompetencji. Droga odwoławcza na gruncie prawa administracyjnego od zarządzenia burmistrza unieważniającego konkurs została w niniejszej sprawie wyczerpana. Nie jest zasadny zarzut strony pozwanej, wskazujący na istnienie nowych okoliczności, które winny były skutkować unieważnieniem konkursu. Sąd pracy jak wskazano w powołanym orzeczeniu NSA, nie jest władny do weryfikacji i zmiany nawet błędnych w jego ocenie rozstrzygnięć sądów administracyjnych. Strona pozwana podnosząc takie zarzuty może skorzystać ze środków prawnych jakimi dysponuje prawo administracyjne, i dochodzić ewentualnej zmiany prawomocnego rozstrzygnięcia nadzorczego wojewody w drodze wznowienia postępowania, nie zaś w postępowaniu przed sądem powszechnym.

Sąd pracy rozstrzyga jedynie o roszczeniach pracowniczych powódki i tylko w tym zakresie uwzględnia orzeczenia sądów administracyjnych. Rzutują one na stosunek pracy pracownika, który zostaje zmodyfikowany poprzez pełnienie funkcji dyrektora szkoły. W tym zakresie konieczna jest merytoryczna weryfikacja przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zarządzenia Burmistrza Gminy B. Nr (...). Weryfikacja ta nie ma jednak na celu konwalidacji dokonanych już w tym zakresie rozstrzygnięć administracyjnych.

Odnosząc się do zarzutów mających stanowić podstawę unieważnienia konkursu należy wskazać, iż zarzut wadliwości ogłoszenia o konkursie jest nieuzasadniony. Ogłoszenie nie było pozbawione elementu informującego o kwalifikacjach jakie musi spełniać kandydat na dyrektora, ale zawierało odesłanie do przepisów szczególnych, które w sposób szeroki wymieniają konieczne kwalifikacje. Należy zauważyć, iż rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 8 kwietnia 2008 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznej szkoły lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej określa zakwestionowany punkt ogłoszenia jako „wskazanie wymagań wobec kandydatów na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki, określonych w przepisach w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek”. Przepis ten nie precyzuje, jakie wymagania powinny być wyszczególnione w ogłoszeniu o konkursie, co pozwala przyjąć, iż ogólne odesłanie do przepisów wskazujących szczegółowe wymagania jakie powinien spełniać kandydat na dyrektora czyni zadość temu obowiązkowi. Na tej zasadzie Sąd podziela ustalenia dokonane w tym zakresie w

postępowaniu sądowo – administracyjnym w przedmiocie unieważnienia zarządzenia Burmistrza Gminy B. nr (...) z dnia 9 sierpnia 2012 r.

W niniejszej sprawie utworzono komisję konkursową z członków, których wybór został zatwierdzony zarządzeniem burmistrza nr (...). Burmistrz sprawował w komisji funkcję przewodniczącego, co pozwalało mu na rzetelną weryfikację powołanych członków odnośnie ich obiektywizmu i bezstronności jakimi powinni się charakteryzować, by właściwie wykonywać swoje zadania. W tym miejscu należy podkreślić, iż to organ prowadzący szkołę zgodnie z art. 36a ust. 6 ustawy o systemie oświaty, powołuje członków komisji konkursowej. Przepis ten nadał organowi prowadzącemu szkołę szerokie kompetencje w zakresie weryfikacji członków komisji. W razie uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności danego członka, organ prowadzący szkołę może odmówić powołania go w skład komisji lub też go odwołać. Nie sposób zatem zrozumieć, dlaczego burmistrz zakwestionował bezstronność członków komisji dopiero po zakończeniu jej prac.

W toku postępowania przed tutejszym sądem, jak i w toku prowadzonych postępowań przed sądem administracyjnym nie udowodniono, by jakiegokolwiek zdarzenia uzasadniały kwestionowanie bezstronności członków komisji konkursowej. Narzędzia nadzoru nad składem komisji i jej pracami jakimi dysponował burmistrz pozwalają uznać, iż podnoszone przez niego zarzuty są spóźnione i bezzasadne.

Wobec powyższych rozważań oraz w odniesieniu do ustaleń sądów administracyjnych należy uznać, iż stosunek pracy pomiędzy powódką a szkołą publiczną został skutecznie nawiązany, co uzasadnia obowiązek powierzenia jej stanowiska dyrektora (...) w B..

SN w uzasadnieniu powoływanego już wyroku z 9 kwietnia 2009 r. (I PK 212/08, LEX nr 653429) stwierdza, iż kandydatowi na stanowisko dyrektora szkoły, zgodnie z art. 36a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, **służy bezwzględne roszczenie o dopuszczenie do pracy na tym stanowisku z datą najwcześniejszą**, od której powierzenie mogłoby w normalnym toku czynności nastąpić. SN wskazuje jednak, iż przy określeniu tego terminu należy mieć na uwadze ust. 5 powołanego artykułu, który mówi, że do czasu powierzenia stanowiska dyrektora zgodnie z ust. 2 lub 4 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły wicedyrektorowi, a w szkołach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy. Podzielając powyższe stanowisko SN, należy jako datę obowiązkowego powierzenia stanowiska wskazać 10 miesięcy od dnia przeprowadzenia konkursu, czyli 4 maja 2013 r. Powyższe nie wskazuje, iż zasadne jest powierzenie pracownikowi stanowiska na pięć lat szkolnych od daty faktycznego powierzenia stanowiska dyrektora szkoły. Zasadnym jest ustalenie tego okresu, gdzie jego datę końcową stanowić będzie dzień zakończenia okresu 5 lat szkolnych liczonych od początku roku szkolnego, od którego miała rozpocząć się kadencja wybranego w drodze konkursu dyrektora szkoły.

Warto podkreślić, że nie ma zastosowania w niniejszym postępowaniu zarzut podnoszony przez stronę pozwaną, która wskazywała, iż przywrócenie B. W. na stanowisko dyrektora jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego z art. 5 k.c. , gdyż k.p. zawiera art. 8 o podobnej treści, a co za tym idzie nie ma potrzeby odwoływania się poprzez art. 300 k.p. do przepisów kodeksu cywilnego .

W ocenie Sądu co do zasady w sprawach z zakresu prawa pracy ma zastosowanie art. 8 k.p. , tym niemniej nie we wszystkich przypadkach a jeżeli tak to pod pewnymi warunkami.

W n/n przypadku art. 36a powołanej ustawy o systemie oświaty zawiera zapis, iż kandydatowi wyłonionemu w drodze konkursu nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora. Ustawodawca w ten sposób przesądza, iż po prawomocnym rozstrzygnięciu konkursu w drodze postępowania administracyjnego tj. zbadaniu legalności zarządzenia o unieważnieniu konkursu wyłącza późniejsze działania, które nie prowadziłyby do powierzenia tego stanowiska. Tak jak już wcześniej wskazano to nie jest równoznaczne z jego faktycznym objęciem i w przypadku jego powierzenia a nie dopuszczenia do pracy daje takiemu dyrektorowi inne roszczenia z k.p. o dopuszczenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia. Powyższe znajduje też potwierdzenie w cytowanym wcześniej wyroku z 9 kwietnia 2009 r., iż kandydatowi na stanowisko dyrektora szkoły, zgodnie z art. 36a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, służy

bezwzględne roszczenie w tym zakresie. Tym bardziej, iż dana funkcja nie jest dana raz na zawsze ale w przypadku zaistnienia przesłanek ustawowych taki dyrektor może być w każdej chwili odwołany ze stanowiska.

Odnosząc się do art. 8 k.p. który stanowi, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie podlega ochronie.

Ponieważ stosowanie art. 8 k.p. zawsze prowadzi do osłabienia zasady pewności prawa, toteż posłużenie się w konkretnym przypadku konstrukcją nadużycia prawa jest z założenia dopuszczalne tylko wyjątkowo i musi mieć szczególne, wyraźne uzasadnienie merytoryczne i formalne. Ponadto ocena, czy w konkretnym wypadku ma zastosowanie norma art. 8 k.p., mieści się w granicach swobodnego uznania sędziowskiego, po uwzględnieniu całokształtu okoliczności faktycznych konkretnej sprawy (zob. wyrok z dnia 9 lutego 2007 r., I BP 15/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 92; także wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 11 września 1961 r., I CR 693/61, OSN 1963 nr 2, poz. 31 oraz 6 stycznia 2009 r., I PK 18/08, OSNP 2010 nr 13-14, poz. 156, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r., II PK 254/10, LEX nr 949026).

Zdaniem pozwanego prawo powódki do powierzenia jej stanowiska dyrektora (...) w B. stanowi przejaw nadużycia prawa, z uwagi na sprzeczność tego prawa z zasadami współżycia społecznego. Oznacza to, iż w ocenie pozwanego zasady etyczne – moralne sprzeciwiają się uwzględnieniu roszczenia powódki.

Strona pozwana w toku postępowania usiłowała wykazać, iż powierzenie powódce stanowiska dyrektora (...) w B. będzie stanowić nadużycie prawa, z uwagi na konflikt jaki rzekomo istnieje pomiędzy powódką a nauczycielką obecnie pełniącą obowiązki dyrektora, Radą Pedagogiczną oraz rodzicami uczniów. Starano się również zdeprecjonować osobę powódki jako nauczyciela i wychowawcy klasy, a także osoby zajmującej kierownicze stanowisko, gdyż jeszcze w roku szkolnym 2011/2012 była dyrektorem (...) w B..

Wskazać należy, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 lipca 1999 r. (I PKN 168/99, LEX nr 42925) zważył, iż ocena celowości przywrócenia pracownika do pracy powinna uwzględniać obiektywny interes pracodawcy, a nie indywidualne rozumienie tego interesu przez poszczególnych pracowników. Teza ta zasługuje na pełne uwzględnienie - odpowiednio stosowana - w niniejszej sprawie.

Nie mają zatem znaczenia subiektywne opinie innych pracowników (...) w B. na temat powódki, którzy mieliby potwierdzić, iż umożliwienie jej pracy w pozwanej szkole jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Poglądy innych nauczycieli w żaden sposób nie mogą obiektywnie określić celowości powierzenia powódce stanowiska dyrektora, ani też wpływać na ocenę interesu pracodawcy, czyli szkoły w powierzeniu jej tego stanowiska.

Sąd postanowił oddalić wnioski dowodowe poprzez przesłuchanie wszystkich nauczycieli uczących w szkole z uwagi na to, iż okoliczności te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i powoływane zostały tylko dla zwłoki. Sąd nie orzekał w przedmiocie przywrócenia powódki do pracy, czy też dopuszczenia jej do pracy na stanowisku dyrektora. Należy podkreślić, iż zobowiązanie pracodawcy do złożenia oświadczenia woli o powierzeniu powódce stanowiska dyrektora nie jest tożsame z faktycznym dopuszczeniem jej do pracy. Natomiast przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron jest dowodem kończącym, ale tylko wtedy gdy po przeprowadzeniu innych dowodów istnieją wątpliwości, a w n/n sprawie takowych Sąd nie miał. Należy podnieść, iż tylko formalnie obecny Dyrektor jest stroną, gdyż faktycznie czynności będące przedmiotem tego postępowania podejmowane są i były przez Burmistrza M. M., który był słuchany w charakterze świadka w n/n sprawie.

Wskazać należy, iż regulacja art. 8 k.p. stanowi swoistą ochronę tej strony stosunku pracy, która może zostać pokrzywdzona wykorzystywaniem swoich praw przez drugą stronę w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Stosowanie tej regulacji wymaga od strony, która się na nią powołuje działania całkowicie zgodnego z zasadami współżycia społecznego i normami prawnymi. Okoliczność ta jest uzasadniona, gdyż niewłaściwe byłoby udzielanie ochrony przed skutkami nadużycia prawa stronie stosunku pracy, która sama narusza porządek prawny, czy etyczny. Nie można pominąć stanowiska Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 20 stycznia 2011 r., I PK 135/10, LEX

nr 794776), który wskazał, że nie może powoływać się na naruszenie zasad współżycia społecznego osoba, która sama zasady te (lub przepisy prawa) narusza. Takiej osobie nie przysługuje ochrona z art. 8 k.p.,. Stanowisko to stanowi ugruntowany pogląd, który wyłącza możliwość wtórnego naruszenia zasad współżycia społecznego poprzez umożliwienie osobie naruszającej te zasady powoływania się na regulację art. 8 k.p.

Wypracowane w orzecznictwie i doktrynie stanowisko statuuje tzw. zasadę „czystych rąk”, która umożliwia w razie zaistnienia pewnych okoliczności skorzystanie z mechanizmu ustawowego wyłączającego możliwość skorzystania z przysługującego danej osobie prawa. Podkreślić również trzeba, iż w większości orzeczeń odwołujących się do zasady czystych rąk Sąd Najwyższy odmówił udzielenia ochrony stronie powołującej się na zarzut naruszenia prawa podmiotowego przez drugą stronę nie ze względu na to, że sama naruszyła zasady współżycia społecznego, lecz ze względu na to, że naruszyła je w rażącym stopniu, ciężko, itp. (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 stycznia 2011 r., I PK 135/10, LEX nr 794776). Żadnych takich okoliczności słuchany w charakterze świadka M. M. nie przedstawił, gdyż ewentualne nieprawidłowości w zakresie zarządzania szkołą w poprzedniej kadencji nie stanowią przesłanki do wzruszenia postępowania konkursowego a ewentualne zaistniałe przed rozstrzygnięciem konkursu okoliczności powoływane przez w/w świadka mogły być przedmiotem rozważań komisji konkursowej poprzez przedstawienie ich chociażby przez członków komisji reprezentujących organ prowadzący czyli Urząd Miasta i Gminy w B.. Należy przy tym wskazać, iż wyłonienie Dyrektora jest wypadkową interesów: rodziców, uczniów szkoły, rady pedagogicznej i organu prowadzącego. Z tego względu ściśle musi być stosowana procedura wskazana w Rozporządzeniu MEN, zaś inne kwestie nie mogą wpływać na powierzenie funkcji osobie, która konkurs wygrała a zarządzenie o unieważnieniu konkursu okazało się wadliwe.

Strona pozwana bezpodstawnie odmawiając nauczycielowi powierzenia stanowiska dyrektora, wbrew obowiązкови wynikającemu z ustawy o systemie oświaty, sama dopuszcza się zachowań zasługujących za potępienie pod względem etycznym – moralnym.

Podkreślić trzeba, iż B. Gminy B. w zasadzie całkowicie pominął prawomocne orzeczenia sądów administracyjnych utrzymujące w mocy rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody (...) unieważniające zarządzenie wójta nr (...), powierzając stanowisko dyrektora (...) w B. J. C. (3), zamiast B. W. (1). Należy podkreślić, iż tym samym funkcjonariusz publiczny jakim jest Burmistrz Gminy B. zdeprecjonował znaczenie tego rozstrzygnięcia, poprzez kierowanie placówką oświatową w sposób jak gdyby sporne zarządzenie wciąż było w mocy.

Wobec powyższych okoliczności Prokuratura Rejonowa w(...) prowadzi śledztwo przeciwko M. M.– Burmistrzowi Gminy B., który podejrzany jest o popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. Powołany przepis mówi, iż funkcjonariusz publiczny, który przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

W niniejszej sprawie nie może być zatem wątpliwości, iż działanie burmistrza wykonującego zadania organu kierującego placówką oświatową również narusza zasady współżycia społecznego. Ponadto trzeba wskazać, iż naruszenie to jest na tyle poważne, iż prokuratura wszczęła przeciwko niemu śledztwo. Okoliczność ta nie może pozostawać bez wpływu na możliwość korzystania przez pozwanego z ochrony przewidzianej w art. 8 k.p. Jak już wskazano osoba, która narusza swoim zachowaniem zasady współżycia społecznego, nie może oczekiwać, iż uwzględniony zostanie podnoszony przez nią zarzut nadużycia prawa przez drugą stronę sporu. W tym wypadku negatywne konsekwencje jej działania rozciągają się także na jej interesy i tym samym to ona ponosi ryzyko z jakim związane było działanie na niekorzyść pracownika z naruszeniem zasad etycznych – moralnych, jak również z naruszeniem porządku prawnego.

Abstrahując od powyższego, trzeba podkreślić, iż B. W. w dniu konkursu spełniała wymagania kwalifikacyjne uprawniające do objęcia stanowiska dyrektora (...) w B.. Okoliczności przeprowadzenia konkursu i zasadności roszczenia powódki w ocenie Sądu, nie pozostawiają wątpliwości iż roszczenie powódki jest uzasadnione.

Ocena zasadności roszczenia B. W. byłaby dokonywana pod innym kątem, gdyby od chwili wydania prawomocnego wyroku przez Naczelnego Sądu Administracyjnego w przedmiocie oddalenia skargi Gminy B. na rozstrzygnięcie nadzorcze

wojewody odnośnie stwierdzenia nieważności zarządzenia Burmistrza Gminy B. w sprawie unieważnienia konkursu na stanowisko dyrektora (...) w B., nastąpiła zmiana stanu faktycznego, która uniemożliwiłaby powierzenie powódce tego stanowiska np. rozwiązanie nauczycielskiego stosunku pracy pomiędzy stronami. Obecnie nie zachodzą żadne przesłanki, które pod względem formalnym nakazywałyby zaniegowanie prawa powódki do powierzenia jej stanowiska dyrektora (...) w B..

Mając na uwadze dokonane ustalenia Sąd – podzielając wskazane wyżej poglądy orzecznictwa i doktryny- uznał roszczenie powódki za uzasadnione i zobowiązał (...) w B. do złożenia oświadczenia woli o powierzeniu B. W. stanowiska dyrektora (...) w B. na okres pięciu lat szkolnych począwszy od dnia 4 maja 2013 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r.

Wobec skutecznego cofnięcia powództwa w zakresie roszczenia o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty po 1.243,60 zł miesięcznie począwszy od września 2012 r. do dnia powierzenia stanowiska dyrektora (...) w B., tytułem należnego dodatku funkcyjnego związanego z pełnieniem funkcji dyrektora, Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

Sąd orzekł o kosztach postępowania stosowanie do treści art. 100 k.p.c., znosząc wzajemnie koszty pomiędzy stronami.

SSR Marek Cechowski